

Bestyrelser kunne for 3 Aar ad Gangen selv bestemme Forholdet mellem Ligningen paa Hartkorn og paa Formue og Værlighed, dog indtil Halvdelen. Der er jo ingen Tvivl om, at skulde det vise sig hensigtsmæssigt at forsøge Formue- og Værlighedsstaten, skulde Forholdet være saaledes, at det vilde være heldigt, saa vilde uden Tvivl Amtsraadene ogsaa nok som Regel være villige til at gaa med dertil. Ja, disse Par Punkter har jeg fremhævet, ikke fordi jeg anser dem for at være store, indgribende Spørgsmaal, men fordi jeg anser dem for at være af overmaade stor Betydning for Bestyrelserne i Kommunerne. Jeg skal nu kort berøre det Vædringsforslag, der er stillet af et Mindretal paa 4 Medlemmer. Dette Vædringsforslag fremtræder jo som et selvstændigt Forslag, hvilende paa det Grundlag, at det er Næringskommunen, der skal beskattes. Jeg skal sige, at jeg anser dette Grundlag i og for sig for at være rigtigere end det Grundlag, som nærværende Lovforslag hviler paa. Men det ser jo ikke ud, som om dette Princip kan gennemføres; i alt Fald for Tiden er der jo ingen Ud- sigt til, at et Lovforslag, hvilende paa det Princip, kan gennemføres. Saa kan man jo sige: Nuvel, saa lad os vente. Men naar nu det ærede Mindretal til det Vædringsforslag har knyttet den Bestemmelse, at Hartkornskatterne fuldstændig skulle bortfalde indenfor et vist Tidsrum, saa vil jeg sige, at hertil kan jeg ikke gaa med. Vel anser jeg Hartkornskatten i og for sig for at være en temmelig uheldig Skat og indrømmer ogsaa, at Hartkornskatten egentlig er misvillende med Hensyn til den egentlige Skatteevne, men uden videre her i dette Forslag at bestemme Hartkornskattens fuldstændige Forsvinden, det kan jeg virkelig ikke gaa med til; i alt Fald vilde jeg anse det for selvsølgeligt, for saa vidt som man skulde gennemføre dette Forslag om at fjerne Hartkornskatten fuldstændigt, at man dog saa forinden gav de kommunale Myndigheder i Landet Afgang til at erklære sig over dette Spørgsmaal. Vi have jo dog tidligere enkelte Gange, naar der har været Tale om en eller anden større Sag, givet Afgang for dem, der staa disse Sager nærmest, til at erklære sig, og hvad vilde

være mere naturligt, forinden man gaar til en saa overmaade indgribende Forandring i den kommunale Beskatning som den, fuldstændigt at fjerne ad Hartkornskat, selv om det virkelig kun sker inden for et vist Tidsrum, end da forinden at give de kommunale Myndigheder, Sogne- og Amtsraadene i Landet, Værlighed til at afgive deres Erklæringer? Jeg er sikker paa, at det saa vil vise sig, at Forholdene i de forskellige Kommuner i Landet ere i højeste Grad forskellige, saa at man maaske kunde saa Vanskelighed med at saa samlet det sammen og saa noget virkelig reelt ud af disse Erklæringer. Men jeg vil gentage, at forinden saadanne Erklæringer foreligge, gaar jeg ikke med til at stemme for en saa indgribende Forandring. Jeg skal dog tilføje, at jeg skal for mit Vedkommende fuldt ud erkende, at skulde der være Tale om at afskaffe Hartkornskatten, saa kan saadant kun ske paa det Grundlag, som det ærede Mindretal har affattet sit Forslag paa. Paa det Grundlag, hvorpaa vi i Djebblivet forhandle, kan der fornuftigvis ikke være Tale om at gaa til Hartkornskatternes Afstrivning; thi det vilde selvsølgelig bevirke, at Forholdene da vilde blive vanskelligere, end de ere nu. Hvorvidt vi nu kunne komme saa vidt, at vi saa noget Resultat ud af dette Lovforslag i den nærmeste Fremtid, skal jeg selvsølgelig ikke udtale mig om, jeg mener, at baade det ene og det andet Princip, som her ere fremkomne under Forhandlingen og gennem Vædringsforslagene, ville muligt blive tagne under fornøjet Overvejelse. Jeg bemærker kun, da jeg har været med til at indbringe en Del af Vædringsforslagene og ogsaa har deltaget i denne kommunale Lovs Behandling tidligere, at jeg for Djebblivet ikke vil eller kan gaa med til det, som det ærede Mindretal har foreslaet i sit Vædringsforslag, nemlig Bestemmelserne om, at Hartkornskatterne fuldstændig skulde forsvinde. — Jeg finder ikke Anledning til at komme ind paa denne Lovs forskellige Enkeltheder; her er endnu i disse Dage fremkommet saa udførlige Udtalelser, at jeg ikke vilde finde det stemmende med Tingets Taalmodighed, om jeg maa udtrykke mig saa, at man nu vil staa og fortabe sig i mange Smaating i denne Lov; jeg har kun villet præcisere min Stilling til disse Punkter, og